

Interview with Chris HAUGHTON on Children's Books

Burcu ÇILDIR*

Chris Haughton is an Irish illustrator based in London. He has published five children's books "Don't Worry Little Crab", "Goodnight Everyone", "Shh! We Have a Plan", "Oh No George!" and "A Bit Lost". He also has created one app for children "Hat Monkey" which came out in 2014 and can be found in Turkish too. He created "Message from Antarctica" with Emily Shuckburgh and "Climate Change in Great Britain" with Emily Shuckburgh and Nicola Davies on climate change. His books have been translated into more than 24 languages and won awards in 10 countries such as the Dutch Picturebook of the Year, the CBI Book of the Year Award and the Association of Illustrators Award.

What was your first step to become a children's book illustrator and author? How did you decide to choose this path? Can you share the story of your first book with us?

Chris Haughton: I studied graphic design in art college. I worked in design briefly, in a music venue but I was always more interested in illustration. After a year of traveling and working teaching English I moved to London and, whilst doing part time jobs managed to get some illustration work. I worked as a full time freelance illustrator for newspapers and magazines and advertising. After five years of this I tried to create my first picturebook story. I was interested to find an outlet for my illustration work outside of advertising and media. What I love about print media is it is communicating messages to a very wide audience, but often this message is an advertising message or one that I didn't fully agree with. So I wanted to use this medium to communicate in other ways.

---

* Erzincan Binali Yıldırım University, Faculty of Education, Turkish Language Education, Erzincan, Turkey;
burcucildir@gmail.com

You write and illustrate for children. As you know children are notoriously difficult to please as an audience, so how do you catch children’s perspective?

Chris Haughton: My stories all communicate the story through the illustration. I had a background in telling messages visually and I didn’t have a background in writing, so when I began I felt very uncomfortable as a writer. I felt most comfortable telling the story through illustration. I didn’t really realise that children would respond so well to this. We forget that language is secondary for very young children. They are only learning language but they can understand the visuals intuitively.

When you design a book, do you think there is a case like “considering children reader/writing for children”? What kind of features should children’s books have?

Chris Haughton: Children have a different life experience than adults do. They are more concerned with the immediate things in front of them. Fears of getting lost or some immediate problem they can relate to. It is important to write with this in mind but also make that engaging for the adults too. These immediate, simple subjects should be and can be something we can all relate to. If the adult is not engaged by the story then the child probably won’t like it much either. The story has to be read to the child by the adult.

When we look at your books they have an illustration style which children can try to imitate and draw something like you do, so how do you catch this style? What’s your main motivation for this style, catching an age range or any other things?

Chris Haughton: I just try to make the images as simple as possible. Perspective is a distraction that rarely helps in the communication of the story. Children, when they draw, understand this intuitively. They also draw without perspective they have no even awareness of it. And they are right to ignore it, perspective is just a mechanical error of our visual perception system. In that way art really is ‘the lie that tells the truth’ as Picasso said.

Illustration 1: A page from “A Bit Lost” book.

How do you catch this unique style? How did it improve in years? Do you decide on illustrations based on theme, audience or content?

Chris Haughton: I try to use colours as a narrative device in many of the books, in SHH, the whole book is duotone, silhouetted in blues and blacks except for the bird which is colour, this is so that the bird, although small, immediately stands out on the page as the focus of

everyone's attention. It is the object of their attention. In other books such as A BIT LOST, the main character, who is lost, is a small owl and coloured black so that in effect he is silhouetted against a bright background of colours. It is important to the narrative that the owl is seen small against a huge forest to show his predicament but at the same time it is important that our eye is immediately drawn to the main character. I was trying to use colour to add drama. The two stories, 'loss' and 'chase' are related, in that both are searching, but in a way inverse to each other, the graphics are also inverse in that they are both silhouetted against bright colours.

All the books have a colour theme. That is because the text plate in books is a 5th colour on top of CMYK. Rather than adding another black plate as is usual I wanted to take the opportunity to make use of this pantone colour to add colour to the books, so, in each of the books i chose one colour to add to our 4 colours, in A Bit Lost it is green, in George it is an orange, in SHH the most appropriate colour for the story seemed to be a kind of midnight blue.

Are there any books of yours that are special for you? Can you share the story why this book/ these books are special for you?

Chris Haughton: I like all my books for different reasons... probably 'SHH! We have a plan' is my favourite because I think it is funny and simple and has a finale with a message. But I think all the books have a different message which I want to communicate. And I have put an equal amount of work into all of them.

Illustration 2: Cover of "Shh! We Have a Plan" Book

In "A Bit Lost", "Oh No, GEORGE" and "Don't Worry Little Crab" you focus on possible worries in children's world. How do you catch the concerns of a child and decide as a topic for your books?

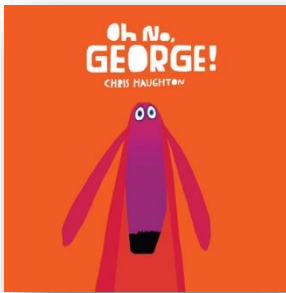

Illustration 3: Cover of "Oh No, George!" Book

Illustration 4: Cover of "Don't Worry Little Crab" Book

Chris Haughton: I just try to imagine how the book would work when read aloud to an audience of young children, the worries must be clear and understandable. I try to imagine how it would play-out in a room full of pre-schoolers. I think humour is very solid way that you can take the audience with you. If you cannot connect

with your audience you are lost, and the very young are a difficult audience to connect with, so I try to use every crutch I can and choosing the subject is very important.

In “SHH! We Have a Plan!”, like your other books we see a character as a centre of the book. And it tries to say something about nature from the perspective of this character, so why the smaller one is the different one? How do you decide the main character of fiction?

Illustration 5: A Page from “Shh!We Have a Plan” Book

everyone else from no longer becoming interested in nature. When I see the inspiring ecological activists like Greta Thunberg and others it gives me hope.

You generally use nature as a set of your books...

Chris Haughton: I have tried to give each book an atmosphere or a theme. Yes. It helps to imagine the scene in order to create the artwork. It is usually mix of real and imagined nature.

Illustration 6: A Page from “Goodnight Everyone” book.

Illustration 7: A Page from “Don’Worry Little Crab” Book

You join festivals, exhibitions and different kinds of events with your books. I wonder how do you feel about interacting with readers? How do children readers respond and does it affect your future designs?

Chris Haughton: Yes! I often read a book before I have finished it. It is REALLY useful to see how it reads. I want to be able to test it out many times on children before it gets printed.

Your books awarded not only in the UK and Ireland but also in countries like Germany, Japan, the US, Switzerland, France, China, etc. Firstly I want to ask how do you catch children audiences from a different culture? Secondly, what do you think about the status of children literature in different countries? Is there a difference between countries in terms of how they treat children literature?

Chris Haughton: I think it is different. It is very interesting. Mainly, cultures are quite similar when it comes to a lot of things but i think with the attitudes to 'bringing up children' we are most different. Some countries the books are more didactic, especially in developing countries. There needs to be a lesson to learn. This is also true of picture books from europe until quite recently. Until the sixties there was always a strong moral tale to be learnt. French picture books are quite a bit more philosophical, sophisticated and can be seen as art books, I love french picture books, to me they are the most inspiring but at the same time they can be a little self indulgent on the part of the author. English language books tend to be quite commercial. They are less willing to risk an unusual subject. I am sorry to say that I think there is also something about childrens books that breed stereotypes too. Perhaps it is that adults like to look back at the childrens books of their time while reading to their children but in my opinion picture books are not reflecting reality. Farms that are portrayed in childrens books are farms that are not been seen in at least a hundred years. They only exist in children's books. Similarly, ethnicities and gender roles seem to be also stuck in time too.

What do you suggest to families and teachers for improving reading culture of children? Do you have any suggestions for adults who want to help children with books?

Chris Haughton: I think if they enjoy reading themselves that is going to rub off. Children are interested in phones when they see that all the adults around them are using them. They want to join in! We need to read more ourselves. And I think it helps when reading to children together if you really enjoy the picture books and books you are reading, if it is fun for the adult then it is going to be fun for the child. There are so many great, fun, books these days. Jon Klassen, Mac Barnett, Mo Willems, Nadia Shireen, Kitty Crowther, Beatrice Alemagna, Planeta Tangerina, Oliver Jeffers... Go to your library and have fun reading. There's nothing better.

Illustration 8: An Illustration from "Oh No, George!" Book

Finally, I wonder if have any future projects. What's your plans for the future, maybe new books, or any other events?

Chris Haughton: I am working on two non-fiction books, and a picture book about very naughty monkeys.

I hope we can get a chance to meet with that very naughty monkey. Thank you!

Chris HAUGHTON ile Çocuk Kitapları Üzerine Bir Söyleşi

Burcu ÇILDIR¹

Chris Haughton, Londra'da yaşayan İrlandalı bir çizer. Bugüne kadar "Don't Worry Little Crab (Endişelenme Küçük Yengeç)", "Goodnight Everyone (Herkes İy Geceler)", "Shh! We Have A Plan (Şşş! Bir Planımız Var)", "Oh No George (Ah Hayır George!)" ve "A Bit Lost (Biraz Kayıp)" adlarında beş çocuk kitabı yayımlandı. Bunun yanında, 2014 yılında çocuklar için "Şapkalı Maymun" adında Türkçe de kullanılabilir bir telefon uygulaması tasarladı. İklim değişikliğiyle ilgili olarak Emily Shuckburgh ile "Message from Antarctica (Antartika'dan Gelen İleti)" ve Emily Shuckburgh ve Nicola Davies ile "Climate Change in Great Britain (Büyük Britanya'da İklim Değişikliği)" adlı animasyon filmlerini tasarladı. Kitapları 24'ten fazla dile çevrildi ve 10 ülkede, Danimarka Yılın Resimli Kitabı Ödülü, CBI (Children's Books Ireland) Yılın Kitabı Ödülü ve Çizerler Birliği Ödülü gibi birçok ödül aldı.

Çocuk kitabı çizer ve yazarı olma yolunda ilk adımınız neydi? Bu yolu seçmeye nasıl karar verdiniz? İlk kitabınızı oluşturma öykünüzü bizimle paylaşır mısınız?

Chris Haughton: Üniversitede grafik tasarım üzerine eğitim aldım. Müzikle ilgili bir yerde kısa bir süre tasarım üzerine çalıştım, ancak çizim yapmaya her zaman daha fazla ilgi duydum. Bir yıl seyahat edip İngilizce öğretmeni olarak çalıştıktan sonra Londra'ya taşındım ve yarı zamanlı işler yaparken çizimle ilgili bazı işler almayı da başardım. Daha sonra gazete, dergi ve reklamlar için tam zamanlı serbest çizer olarak çalıştım. Beş yıl bu biçimde devam ettikten sonra ilk resimli kitabımı yaratmaya başladım. Reklam ve medya dünyası dışında çizimlerim için bir çıkış noktası bulmaya çalışıyordum. Basılı iletişim araçlarıyla ilgili en sevdiğim şey iletilerinin çok geniş bir kitleye seslenmesi ancak bunlar genellikle reklam içerikli ya da tamamen katıldığımızı söyleyebileceğimiz iletiler olmuyordu. O nedenle bu aracı farklı yollarla iletişim kurmak için kullanmak istedim.

Çocukların için yazıyor ve çiziyorsunuz. Bildiğiniz gibi çocuklar hedef kitle olarak memnun edilmesi güç bir kitle, çocukların bakış açılarını nasıl yakalıyorsunuz?

Chris Haughton: Benim öykülerimin tümünde öyküyü görseller aracılığıyla yakalıyorsunuz. İletileri görseller üzerinden sunmakta deneyimliydim ancak yazmada değildim. O yüzden

---

¹ Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı , Erzincan, Türkiye; burcucildir@gmail.com

başlangıçta yazar olarak kendimi pek rahat hissetmiyordum. Görsellerle öykü anlatma konusunda daha rahat hissediyordum. Çocukların buna bu kadar iyi yanıt verebileceklerini tahmin etmemiştim. Çok küçük yaştaki çocuklar için yazılı dilin ikinci planda olduğunu unutuyoruz. Onlar dili zamanla öğreniyorlar ama görselleri sezgisel olarak anlayabiliyorlar.

Bir kitap tasarlarken “çocuk okura göre tasarlamak ya da çocuklar için yazmak” diye bir durum olduğunu düşünüyor musunuz? Sizce bir çocuk kitabının hangi özellikleri taşıması gerekiyor?

Chris Haughton: Çocuklar yetişkinlerden farklı yaşam deneyimlerine sahipler. Daha çok karşı karşıya oldukları, onlara yakın şeylerle ilgileniyorlar. Kaybolma korkusu ya da bazı yaşamakta oldukları sorunlarla bağ kurabiliyorlar. Bunları akılda bulundurarak yazmak önemli ancak yazdıklarınızla yetişkinlere de seslenmelisiniz. Bunlar, yakın ve basit konular olmalı ve hepimizin bağ kurabileceği şeyler olmalı. Eğer yetişkin, bir kitaba ilgili duymuyorsa muhtemelen çocuk da kitabı fazla sevmeyecektir. Sonuçta öyküyü yetişkin çocuğa okuyacak.

Kitaplarınıza baktığımızda çocukların da taklit etmeyi ve sizin çizdiğiniz gibi bir şeyler çizmeyi isteyebileceği bir çizim biçiminiz var, bunu nasıl yakalyorsunuz? Bu biçim için asıl çıkış noktanız nedir? Bir yaş aralığını yakalamak ya da başka bir şey...

Chris Haughton: Yalnızca görselleri olabildiğince basit yapmaya çalışıyorum. Perspektif öyküyü sunmada genellikle yardımcı dokunmayan dikkat dağıtıcı bir öğe. Çocuklar resim yaptıklarında bunu sezgisel olarak anlıyor. Ayrıca kendileri de perspektif olmadan resim yapıyorlar ve bunun farkında bile değiller. Bence buna aldırılmamakta haklılar, perspektif görsel algı sistemimizin oluşturduğu mekanik bir hata yalnızca. Bu açıdan Picasso'nun da dediği gibi sanat “gerçekleri söyleyen bir yalan”.

Görsel 1: “A Bit Lost” Kitabından Bir Sayfa.

Bu özgün tarzı nasıl yakaladınız, yıllar içerisinde nasıl gelişti? Çizimlerinize tema, hedef kitle ya da içeriğe göre mi karar veriyorsunuz?

Chris Haughton: Çoğu kitabımda renkleri anlatı aracı olarak kullanmaya çalışıyorum. “Shh! We Have A Plan” kitabımda bütün kitap iki renkli, mavi ve siyah gölgeli ve yalnızca kuş renkli. Bu, küçük kuşun sayfayı açar açmaz herkesin odak noktası olmasını sağlıyor. Dikkatlerini çekecek bir nesne. Öte yandan “A Bit Lost” gibi diğer kitaplarımda kayıp olan asıl karakter, küçük bir baykuş ve siyah renkte resmedilmiş. Böylece arka plandaki parlak

renklerin önünde bir silüet olarak görünüyor. Anlatı için baykuşun devasa bir ormanda küçücük görünmesi yaşadığı zor durumu göstermek için önemli, aynı zamanda gözümüzün hemen ana karaktere odaklanması için de gerekli. Renkleri dramatik özellik katmak için kullanıyorum. Kaybolmak ve kovalamak ile ilgili bu iki öykü de aramakla ilişkili ve aynı zamanda birbirine ters bir ilişki var aralarında. O nedenle grafiklerde de ters bir ilişki görülüyor ve iki kitapta da parlak renklere karşı silüetler var.

Bütün kitapların bir renk teması var. Bu yüzden metin tabakası baskının beşinci rengi olarak en üstte yer alıyor. Genellikle yapıldığı gibi başka bir siyah tabaka eklemek yerine bunu renk olarak kitaplara daha fazla renk katmak için bir fırsat olarak değerlendirmek istedim. Bu yüzden her kitapta dört renge eklemek için tek bir renk seçerim: "A Bit Lost" için yeşil, "Oh No George" için turuncu ve "Shh! We Have A Plan" için de öykü için en uygun renk renk gibi görünen gece mavisi.

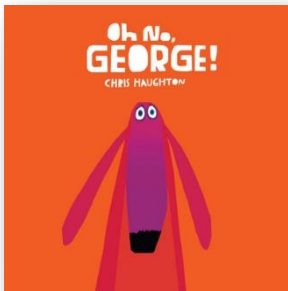
Kitaplarınız arasında sizin için özel olanlar var mı? Bizimle bu kitap ya da kitapların sizin için neden özel olduğunun öyküsünü paylaşır mısınız?

Chris Haughton: Bütün kitaplarımı farklı nedenlerden ötürü seviyorum... "Shh! We Have A Plan" en sevdiğim kitabım olabilir çünkü eğlenceli, basit ve bir ileti ile sonlanıyor. Ancak tüm kitaplarımı okurlarıma iletmek istediğim farklı iletiler olduğunu düşünüyorum. Hepsini hazırlamak için aynı ölçüde çalıştım.

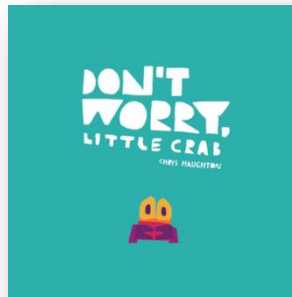

Görsel 2: "Shh!We Have a Plan" Kitabının Kapağı.

"A Bit Lost", "Oh No, GEORGE" ve "Don't Worry Little Crab" kitaplarınızda çocuk dünyasının olası endişeleri üzerinde duruyorsunuz. Çocukların bu endişelerini nasıl yakalıyorsunuz ve kitaplarınızın konusuna karar veriyorsunuz?

Görsel 3: "Oh No, George!" Kitabının Kapağı.

Görsel 4: "Don't Worry Little Crab" Kitabının Kapağı.

Chris Haughton: Yalnızca hedef kitle olarak çocuklara sesli bir biçimde okunduğunda kitabın nasıl işlediğini hayal etmeye çalışıyorum. Endişeler açık ve anlaşılır olmalı. Bir oda dolusu okul öncesi dönem öğrencisi ile bunun nasıl gerçekleşeceğini hayal etmeye çalışıyorum. Hedef kitleyi alıp götürmeniz için bence mizah en geçerli

yol. Eğer hedef kitle ile iletişim kuramazsanız kayboldunuz demektir ve küçük yaştaki çocuklar bu anlamda iletişim kurması zor bir kitle. O nedenle kullanabildiğim her desteği kullanmaya çalışıyorum ve konu seçimi bu noktada çok önemli.

“SHH! We Have a Plan!” kitabınızda, diğer kitaplarınızdaki gibi bir karakteri kitabın odak noktasında görüyoruz. Kitap bu karakter aracılığıyla bize doğa ile ilgili bir şeyler söylemeye çalışıyor. Peki, neden en küçük olan farklı olan? Kurguda ana karaktere nasıl karar veriyorsunuz?

Görsel 5: "Shh! We Have a Plan" Kitabından Bir Sayfa.

sümüklü böcekler ile salyangozları izlemeyi severmiş çocukluğunda. Aslında soru şöyle olmalı: Onları doğaya ilgi duymaktan vazgeçiren ne oldu? İlham veren çevreci Greta Thunberg ve onun gibileri görmek umudumu artırıyor.

Genellikle kitaplarınızda doğayı zemin olarak kullanıyorsunuz...

Chris Haughton: Her kitaba bir ortam ya da tema vermeye çalışıyorum. Evet. Sanat yapıtı oluşturmak için sahneyi hayal etmeme yardımcı oluyor. Genellikle gerçek ve hayal ürünü doğanın bir karışımı oluyor bu ortam.

Görsel 6: "Goodnight Everyone" Kitabından Bir Sayfa.

Görsel 7: "Don't Worry Little Crab" Kitabından Bir Sayfa.

Kitaplarınızla festivallere, sergilere ve farklı türde etkinliklere katılıyorsunuz. Okurlarla etkileşimde olmak nasıl bir his? Çocuk okurlar kitaplarınıza nasıl tepkiler veriyorlar ve bu çalışmalarınızı nasıl etkiliyor?

Chris Haughton: Evet! Genellikle bir kitabı bitirmeden önce onlara okurum. Nasıl okunduğunu görmek gerçekten yararlı oluyor. Kitap basılmadan önce yapabildiğim kadar çok çocukla buluşturup kitabı deneyebilmek istiyorum.

Kitaplarınız yalnızca İngiltere’de ve İrlanda’da değil Almanya, Japonya, Amerika, İsviçre, Fransa, Çin gibi birçok ülkede de ödülleri aldı. Öncelikle farklı kültürlerden çocuk okurları nasıl yakaladığınızı sormak istiyorum. İkinci olarak da çocuk edebiyatının farklı ülkelerdeki konumu hakkında ne düşünüyorsunuz? Ülkelerin çocuk edebiyatına yaklaşımları konusunda farklılıklar var mı?

Chris Haughton: Farklı olduğunu düşünüyorum. Çok ilginç. Aslında kültürlerin birçok noktada birbirlerine benzediklerini düşünüyorum fakat ‘çocuk yetiştirme’ konusunda birbirimizden çok farklıyız. Bazı ülkelerde, özellikle de gelişmekte olan ülkelerde, çocuk kitapları daha çok öğretici nitelikte. Kitaplarda öğrenilmesi gereken bir ders olması gerekiyor. Bu aynı zamanda yakın tarihe kadar Avrupa’daki resimli kitaplar için de geçerliydi. 1960’lara kadar her zaman öğrenilmesi gereken güçlü bir ahlaki masal söz konusuydu. Fransız çocuk kitapları bir hayli felsefi, ince anlamlı ve sanat kitabı olarak görülebilecek kitaplar. Fransızca resimli kitaplara bayılıyorum. Bana göre en çok ilham veren kitaplar ama aynı zamanda yazarın payı bakımından biraz rahatına düşkünlük olabilir. İngilizce kitaplar epeyce ticari olma eğilimindedir. Sıra dışı bir konu ile riske girmekten kaçınıyorlar. Bunu dile getirdiğim için üzgünüm ama çocuk kitaplarının kalıpları beslemek gibi bir durumu da var. Belki de durum şu; çocuklarına kitap okurken yetişkinler, kendi zamanlarının çocuk kitaplarına geri dönmeyi seviyorlar fakat bana göre resimli kitaplar gerçeği yansıtmıyor. Çocuk kitaplarında betimlenen çiftlikler yaklaşık son yüz yıldır görülmeyen türden çiftlikler. Yalnızca çocuk kitaplarında varlar. Benzer biçimde etnik köken ve cinsiyet rolleri de zamana takılıp kalmış görünüyor.

Ailelere ve öğretmenlere çocukların okuma kültürünü geliştirmek için ne öneriyorsunuz? Çocuklarına kitaplarla yardımcı olmak isteyen yetişkinlere herhangi bir öneriniz var mı?

Chris Haughton: Eğer kendileri okumaktan hoşlanıyorsa bu yansıyacaktır. Etraflarındaki yetişkinlerin telefonla uğraştığını gören çocuklar da onunla ilgileneciktir. Bir parçası olmak istiyorlar! Kendimiz daha fazla okumalıyız. Çocukla birlikte kitap okuduğunuzda eğer resimli kitapları seviyorsanız ve kitap okumaktan hoşlanıyorsanız bu yardım edecektir. Eğer yetişkin için eğlenceli ise çocuk için de eğlenceli olacaktır. Günümüzde birçok eğlenceli kitap var. Jon Klassen, Mac Barnett, Mo Willems, Nadia Shireen, Kitty Crowther, Beatrice Alemagna, Planeta Tangerina, Oliver Jeffers... Kütüphaneye gidin ve eğlenin. Daha iyisi yok.

Görsel 8: “Ohh No, George”
Kitabından Bir Çizim.

Son olarak gelecek projelerinizi merak ediyorum. Gelecek için planlarınız neler, belki yeni kitaplar ya da başka etkinlikler?

Chris Haughton: Kurgusal olmayan iki kitap ve çok yaramaz bir maymun hakkında resimli bir kitap üzerinde çalışıyorum.

Umarım bu yaramaz maymunla tanışma şansını elde ederiz. Teşekkür ederim.